

Vragen bijeenkomst Handreiking zonne- en windenergie

Gemeente Baarle-Nassau

15 februari 2021

Algemene vragen

Wat is een handreiking?

Op dit moment staan we aan de start van het opstellen van een zogenoemde handreiking voor de opwek van zonne- en windenergie. In deze handreiking bepalen we waar en onder welke randvoorwaarden we in onze gemeenten mogelijkheden zien voor het opwekken van duurzame energie. De gemeente heeft deze handreiking nodig om eventuele toekomstige initiatieven te kunnen toetsen.

Wat wordt bedoeld met stakeholders?

Met stakeholders bedoelen we alle partijen die belang hebben bij, of te maken hebben met, het realiseren van een project of het opstellen van een beleid. Deze stakeholders betrekken we bij het opstellen van beleid of het realiseren van een project middels een participatietraject. Zo betrekken we bij de energieopgave in Baarle-Nassau o.a. inwoners, ondernemers, de netbeheerder, woningcorporaties, energiecoöperaties en natuur- en milieuverenigingen.

Wat houdt de opwek van grootschalige energie in?

We spreken van grootschalige opwek wanneer het gaat om het opwekken van windenergie, of zonne-energie wanneer het gaat om meer dan 60 zonnepanelen.

In de Omgevingsvisie staan uitgangspunten zoals het behouden van rust en openheid en de kwaliteiten van de natuur. Worden deze ook meegenomen in het nieuwe omgevingsplan?

Wij maken geen Omgevingsplan, maar een handreiking voor de opwek van grootschalige duurzame energie. De Omgevingsvisie is één van de informatiebronnen die we meenemen in deze handreiking, net zoals uw inbreng.

Vragen over participatie en stakeholders

In hoeverre is er rekening gehouden cq samenwerking met Baarle-Hertog?

We staan nog vroeg in het traject. Dit gaan, en moeten, we nog doen.

Komt er een raad van toezicht die de belangen van deelnemers, initiatiefnemers, ontwikkelaars, gemeente en omwonenden in de gaten gaat houden en die kan bemiddelen als belangen geschonden worden?

Op dit moment kunnen we hier nog geen antwoord op geven. We zijn nog niet zo ver in de uitwerking van de handreiking. We zijn dit moment in het proces nog aan het kijken naar het 'hoe' en het 'waar'.

Welke invloed hebben bewoners daadwerkelijk op de besluitvorming van de locaties?

Op dit moment staan we aan de start van het opstellen van de handreiking voor zon- en windenergie. In deze handreiking bepalen we waar en onder welke randvoorwaarden we in onze gemeenten mogelijkheden zien voor het opwekken van duurzame energie. De gemeente heeft deze handreiking nodig om eventuele toekomstige initiatieven te kunnen toetsen. We spreken in deze handreiking nog niet over specifieke locaties. Dit zal bij mogelijke toekomstige projecten pas het geval zijn. Deze projecten krijgen echter altijd hun eigen gemeentelijke procedure om een vergunning aan te vragen. In dat traject heeft u als bewoner ook de mogelijkheid om inspraak te doen. We nemen uw inbreng die u tijdens de digitale bijeenkomst met ons heeft gedeeld uiteraard ook mee in de handreiking.

Wordt er rekening gehouden in de (toekomstige) plannen met de gedragscode van de NLVOW (Nederlandse vereniging voor omwonenden windmolen)?

Op dit moment kunnen we nog geen antwoord geven op vragen over toekomstige plannen. Daarvoor hebben we eerst de handreiking nodig. We gaan dit nog verder onderzoeken en nemen de door u ingebrachte aandachtspunten tijdens de digitale bijeenkomst mee in onze overweging.

Ecologische verbindingzones langs beken in omgeving bieden veel vogels en vleermuizen een leef- en broedgebied (o.a. kerkuil, steenuil, torenvalk, wespendif, leeuweriken en andere weidevogels, diverse soorten vleermuizen). Wat is de status van faunabeheer in toekomstige plannen?

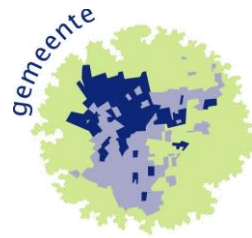
De beekdalen zijn uitgesloten als mogelijkheid voor de opwek van zonne- en windenergie. In de kaarten die we tijdens de digitale bijeenkomst hebben laten zien en die zijn terug te vinden in de presentatie zijn de beekdalen ruim ingetekend.

Hoe gaat de gemeente praktisch organiseren dat inwoners/omwonenden adequaat, tijdig en doeltreffend geïnformeerd worden over enig initiatief vanaf nu over wind/zonneparken in hún omgeving? Uit navraag blijkt dat niemand op de hoogte was over de RES ontwikkeling. Wordt er echt rekening gehouden met maatschappelijk draagvlak?

Het is jammer om te horen dat weinig inwoners op de hoogte zijn geweest van de ontwikkeling van de RES. Ook de RES heeft een eigen participatietraject gevolgd. In de zomer van 2020 is een uitgebreide vragenlijst verspreid in de regio, om inwoners uit regio te betrekken. Deze vragenlijst is door 2.345 inwoners van de regio ingevuld. De respondenten zijn op leeftijd, opleidingsniveau en woongemeente representatief voor West-Brabant. In ons eigen traject hebben wij deze digitale bijeenkomst georganiseerd om met u in gesprek te gaan over duurzame energie. Het organiseren van inspraakmomenten voor de inwoners van Baarle-Nassau rondom dit onderwerp zullen wij nog veel vaker gaan doen. Als er na vaststelling van de handreiking zonne- en windenergie projecten ontstaan, zullen deze projecten hun eigen participatietraject doorlopen. Ook dan krijgt u de mogelijkheid om mee te praten over de ontwikkeling van deze projecten.

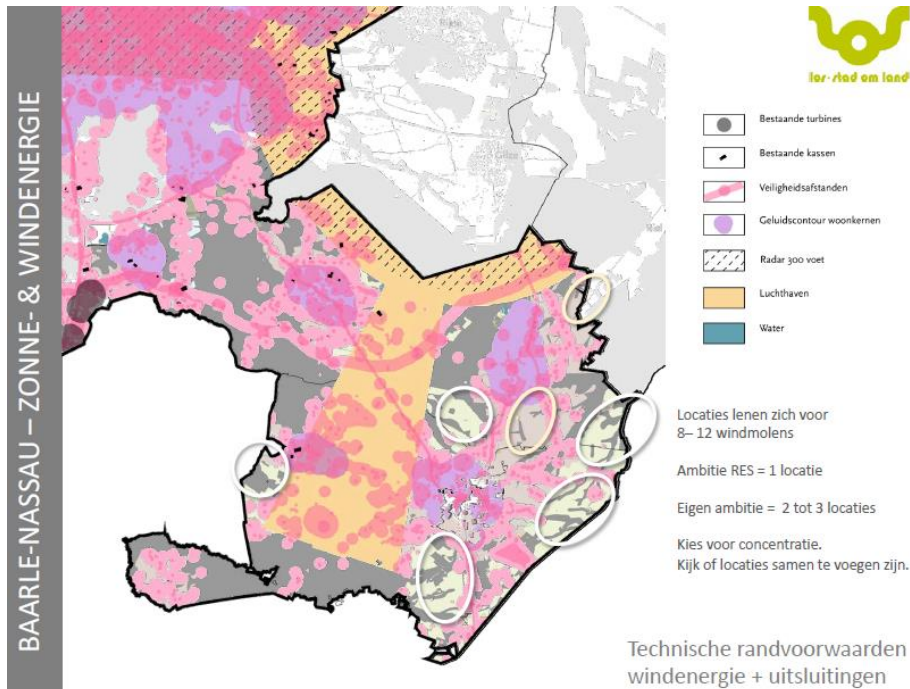
Wat wordt er nu met onze mening gedaan?

We hebben verschillende stakeholders gesproken, o.a. de natuurvereniging, energiecoöperatie, woningbouwcorporaties en de ZLTO en tijdens de digitale bijeenkomst ook inwoners. Wij verwerken deze inbreng in de conceptversie van de handreiking. Deze versie van de handreiking zal ook ter inzage worden gelegd, zodat iedereen daar nog eens op kan reageren. Pas daarna zullen wij een definitieve versie voorleggen aan de gemeenteraad voor besluitvorming.

Baarle-Nassau
Baarle-Hertog

Vragen over gemeente Baarle-Nassau/ Alphen-Chaam

Figuur 1: Landschappelijke kaart met technische randvoorwaarden van windenergie en uitsluitingen.

Bij de NOS van afgelopen zaterdag: "Laag frequent geluid windmolens slecht voor gezondheid". De RES stelt het doel te hebben om windmolenparken in te passen met zo weinig mogelijk overlast voor omwonenden. De Huisvennen is een woongemeenschap, wordt deze ook als zodanig meegenomen op de kaart met de roze stippen?

In het betreffende NOS bericht¹ wordt vermeld dat er in de wetenschap geen harde bewijzen zijn dat gezondheidsklachten het gevolg zijn van laagfrequente tonen van windmolens. Uiteraard vinden wij gezondheid een belangrijk thema en wij volgen dan ook de nationale richtlijnen rondom windmolens.

Op figuur 1 ziet u verschillende roze cirkels. Elke woning wordt omgeven door een roze cirkel. Deze roze cirkel geeft de afstand aan die van de woning gehouden moet worden wanneer er een windmolen geplaatst zal worden. Op deze kaart zijn ook woongemeenschappen meegenomen.

- Van dorpen moet minimaal 400-500 meter afstand gehouden worden.
- Van individuele woningen moet minimaal 180 meter afstand gehouden worden. Deze woningen worden dan aangeduid als molenaarswoningen, maar alleen als de eigenaar daar toestemming voor geeft.

De bovengenoemde afstanden zijn minima, hier kan een gemeente van afwijken in het beleid. Of we hiervan gaan afwijken als gemeente Baarle-Nassau weten we nog niet. We zijn nog niet zover in het proces, maar gaan dit onderzoeken.

¹ Nog veel onduidelijk over gezondheidsklachten door bromtonen bij windmolens (NOS, 13 febr. 2021)

De Huisvennen staat niet op de tekening. Daarnaast staan de windmolens dichterbij dan 200 meter bij de woningen. Hoe kan dit?

De tekeningen die u ziet zijn schetsen, ze hebben op dit moment nog geen enkele status. Ze zijn gemaakt om u een beeld te geven van een mogelijke inpassing van windmolens in combinatie met zon of windmolens boven nieuw bos.

Zoals de windmolens nu zijn ingetekend, komen ze heel kort langs de Chaambeek. We kunnen hier de windmolens van Hazeldonk zien, tevens zitten hier veel vleermuizen. Worden de aanwonenden financieel gecompenseerd voor de schaduw van de windmolens?

Wat u aangeeft klopt. Op deze kaart is de Chaambeek echter heel breed ingetekend, in werkelijkheid is de Chaambeek smaller dan dat deze op de kaart staat afgebeeld. In de verkennende fase van deze handreiking kunnen wij nog niet aangeven hoe we financiële compensatie bij eventuele toekomstige projecten vorm zullen geven. Uw inbreng tijdens de digitale bijeenkomst helpt ons daarbij.

Beekdal Strijbeekse Beek is toch "nee tenzij"? staat hier in een cirkel.

Op de kaart met uitsluitingsgronden staan een aantal cirkels waarbinnen de ontwikkeling van wind regeltechnisch mogelijk is. Deze cirkels zijn ruim aangegeven, grijze gebieden binnen deze cirkels zijn nog steeds uitsluitingsgronden voor windenergie.

Kan een boer gedwongen worden om windmolens of zonnepanelen op zijn land toe te staan?

Nee, de grondeigenaar kan nooit gedwongen worden om de ontwikkeling van windmolens of zonnepanelen op zijn land toe te staan.

Vragen over de opwekking van windenergie

Kunnen we onze energie niet steken in een 'powerdam' in de Noordzee?

We kijken op dit moment naar de opgave tot 2030. Van de energie die we met elkaar moeten opwekken wordt veruit het grootste gedeelte in 2030 opgewekt door wind op zee. Er blijft echter een resterende opgave over, die we op land op moeten lossen. Daarnaast blijft het belangrijk dat er op nationale schaal wordt gekeken naar innovatieve technieken. Het is echter nog te onzeker of deze technieken al voor 2030 een aanzienlijke bijdrage kunnen leveren in de energieopgave. Daarom is het daarnaast ook nodig om energie op te wekken via wind en zon op land.

Waarom stoppen jullie niet met windmolens. Hier is geen maatschappelijk draagvlak voor en geeft bijna altijd overlast (geluid en slagschaduw). of koop 10 windmolens in bij een project op zee. Verder kijk (met provincie - landelijk) naar ombouwen van centrales naar smr (=small modular reactors).

Naast deze regionale inzet, wordt er tot 2030 ook maximaal ingezet op windparken op zee. Maar zelfs met deze maximale inzet blijft er een restopgave over die we moeten invullen met windmolens en zonneparken op land. Kernenergie is daarnaast een discussie die landelijk gevoerd zal worden. Op dit moment kijken we daarom naar de mogelijkheden om energie op te wekken via wind- en/of zonne-energie.

De wieken van een windmolen gaan niet even lang mee als de pilaren zelf. Ze zijn niet van metaal gemaakt maar glasvezels en andere niet te hergebruiken materiaal. Hoe gaan we om met het te ontstaan afval na twee decennia?

Hier wordt door de windsector zelf ook over nagedacht. Zo speelt recycling en circulariteit een grote rol. We zien op dit moment dat de ontwikkelingen in deze sector heel snel gaan.

Het Klimaatakkoord praat ook alleen over wind op zee. Waarom benoemen jullie dan de opwek van wind op land?

In het Klimaatakkoord is tot 2030 een opgave benoemd voor wind op zee (49 TWh) en duurzame opwek door middel van zonneparken en windmolens op land (in totaal 35 TWh). Voor die resterende opgave hebben de 30 energieregio's zelf bepaald hoe ze deze willen invullen.

De Brabantse Milieu Federatie heeft als reactie op het RES 1.0 plan aangegeven dat feitelijk heel zuidelijk Brabant ongeschikt is om windmolens te plaatsen vanwege de aaneengeregen gebieden met hoge natuurwaarden. Panoramavervuiling is onvermijdelijk met dit soort giganten in de natuur. Waarom niet meteen dit soort onvermijdelijke vervuiling uitsluiten en kijken naar alternatieven op plaatsen qua wind en ruimte in West-Brabant die die belemmering niet of minder hebben?

Windmolens hebben gezien hun omvang altijd impact op het landschap. Dat geldt voor onze gemeente, maar ook voor de andere gemeenten in de regio West-Brabant. We hebben in regionaal verband afgesproken dat elke gemeente haar steentje bijdraagt. Dat betekent dat niet alleen wij, maar ook alle andere gemeenten een opgave hebben om duurzame energie op te wekken. Ook wij moeten onderzoeken wat er mogelijk is in onze gemeente. Dat sluit daarnaast ook aan bij onze eigen duurzaamheidsambities.

Vragen over zonne-energie

Zonnevelden zijn toch altijd in te passen? Ook op agrarisch gebied? Windmolens blijven overlast geven aan iedereen binnen 1,5 km.

Het klopt dat je zonneweides uit het zicht kunt onttrekken, dat kan bij windmolens niet. Dat in de verschillende zonneladders agrarische gronden op de trede van nee, tenzij worden geplaatst, heeft niet alleen met landschappelijke inpassing te maken. Daarmee wordt ook zoveel mogelijk ontmoedigd dat het opwekken van duurzame energie ten koste gaat van voedselproductie.

Hoe ziet dat er dan uit? Een veld met zonnepanelen? Grote hekken eromheen en bewaking?

Het idee van landschappelijk inpassen betekent dat er een flinke buffer groen om de zonnevelden heen is. We kijken hierbij naar het type beplanting en de verschillende soorten planten in de buurt. We kijken dus naar wat er past binnen het landschap. Het kan inderdaad zijn dat er hekken om de zonnepanelen gebouwd moeten worden. Maar dit kunnen we nu niet met zekerheid zeggen. Ook hier kunnen we echter wel voorwaarden aan stellen, bijvoorbeeld dat dieren het gebied moeten kunnen passeren.

Worden zonnepanelen die nu al op daken liggen meegerekend? Bij veel stallen liggen meer panelen dan dat de eigenaar zelf nodig heeft.

Ja. Hier wordt al naar gekeken. In de RES West-Brabant is gekeken naar de hoeveelheid zonnepanelen die nu al op daken liggen, en naar de verwachte groei in de toekomst. Er is gekeken naar wat er op basis van die verwachting maximaal wordt opgewekt in 2030. Hieruit blijkt echter dat er een restopgave is. Deze restopgave zal anders moeten worden ingevuld.

Zijn alle mogelijkheden van zon op bedrijfsdaken en industrie al benut?

Nee. Er liggen nog niet op elk dak zonnepanelen. Tot 2030 initiëren en faciliteren we de groei van de opwek van zonne-energie op 25% van de daken. Dit is ook vastgelegd in de RES. Niet alle daken zijn echter geschikt voor zonnepanelen. Daarnaast moet het voor de ondernemers ook aantrekkelijk zijn om zonnepanelen te plaatsen. We vinden dit als gemeente zeker belangrijk, maar kunnen hier niet altijd evenveel invloed op oefenen. Nog niet alle daken zijn dus benut, maar alles wat realistisch gezien haalbaar is tot 2030 is meegenomen in de RES.

Hoe kan het dat het wel financieel mogelijk is om een windmolen en/of zonneweide te plaatsen op grond van een ondernemer, maar dat het financieel niet mogelijk is om zonnepanelen te plaatsen op daken van bedrijven?

Zonnevelden of windmolens leveren meer geld op dan zon op dak. Het is voor een ondernemers in sommige gevallen financieel niet aantrekkelijk genoeg om over te gaan tot het plaatsen van zonnepanelen op bedrijfsdaken.

Als zonneweiden goed te combineren zijn met natuurontwikkeling, waarom is combinatie met realisatie van NatuurNetwerkBrabant NNB dan uitgesloten. Dit biedt toch juist kansen?

Op de plekken waar minder natuurwaarden aanwezig zijn, kun je door middel van het plaatsen van zonneweiden meerwaarde creëren. De gebieden binnen de NNB hebben al zoveel natuurwaarde, dat daaraan weinig meerwaarde valt toe te kennen. Die gebieden kunnen we vanuit het aspect van natuurbescherming dus beter ontzien.